

Zintegrowane Inwestycje Terytorialne a zrównoważone gospodarowanie przestrzenią

Paweł Trębacz, WA PW

Spójność terytorialna

Traktat Lizboński, 2007 r.

„Unia wspiera spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną oraz solidarność między państwami.”

Strategia Europa 2020, 2010 r.

Trzy wzajemnie powiązane priorytety rozwojowe:

- rozwój inteligentny – oparty na wiedzy i innowacji;
- rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu;
- rozwój zrównoważony – efektywniej korzystający z zasobów i przyjazny środowisku.

Spójność terytorialna a zrównoważony rozwój

Zielona Księga UE, 2008 r.

Spójność terytorialna to harmonijny
i zrównoważony rozwój przestrzenny.

Polityka przestrzenna UE

Europejska Perspektywa Rozwoju Przestrzennego, Poczdam 1999r.,
Agenda Terytorialna UE, Lipsk 2007 r. i AT 2020, Godollo 2011 r.:

Uzyskanie bardziej harmonijnego i trwałego rozwoju terytorialnego przez:

- policentryczny rozwój sieci miast i nową relację pomiędzy metropolią i zapleczem,
- równy dostęp do infrastruktury i wiedzy,
- ostrożne zarządzanie zasobami przyrodniczymi i dziedzictwem kulturowym.

Karta Lipska, 2007 r.

Miasta stanowią motory postępu społecznego i wzrostu gospodarczego.

Polityka rozwoju miejskiego wymaga zintegrowanego podejścia.

ZIT

Zintegrowane Inwestycje Terytorialne
(Integrated Territorial Investment)

– nowe narzędzie polityki spójności UE
służące do **wdrażania zintegrowanych strategii terytorialnych**.

Ułatwia zastosowanie w zintegrowany sposób pakietu działań opartych
na **inwestycjach**:

„miękkich” – społecznych oraz „twardych” – infrastrukturalnych
na funkcjonalnym obszarach miejskich.

Podstawowe elementy ZIT:

- wyznaczone terytorium oraz zintegrowana strategia rozwoju,
- pakiet działań podlegających implementacji,
- ustalenia dotyczące zarządzania.

ZIT szansą dla Polski

Fundusze dla Polski na ZIT na lata 2014-2020

Łącznie **2384,8 mln €**: 2220,0 mln € (dla 15 województw),
164,8 mln € (dla Mazowsza);

w tym: z funduszu EFRR (inwestycje infrastrukturalne) - 2112,3 mln €,
z funduszu EFS (inwestycje społeczne) - 272,5 mln €.

Obszary realizacji ZIT – **najważniejsze miejskie obszary funkcjonalne**:

obligatoryjnie tereny miast wojewódzkich i obszary powiązane z nimi funkcjonalnie, wyznaczone przez ministra ds. rozwoju regionalnego.

Forma organizacyjna - **Związek ZIT**, wymuszająca współpracę międzygminną:

celowe związki komunalne lub powiatowe, stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, porozumienia międzygminne i spółki.

ZIT wsparciem dla polskiej polityki przestrzennej

Złożenia polskiej polityki przestrzennej:

- **model „policentrycznej metropolii sieciowej”**: rozwój głównych ośrodków miejskich i sprzyjanie procesom dyfuzji rozwojowej na obszary peryferyjne,
- **rozwój powiązań transportowych** pomiędzy głównymi miastami i systemem transeuropejskim,
- **zintegrowany rozwój** łączący wymiary: społeczne, gospodarcze, środowiskowe i kulturowe w przewidywalne finansowo przedsięwzięcie,
- objęcie polityką miejską **całych obszarów funkcjonalnych**,
- planowanie i współdziałanie **na zasadach partnerstwa** oraz wielopoziomowego zarządzania.

ZIT wspomagający politykę miejską

ZIT jest ukierunkowany na problemy związane z rozwojem miast.

Proponowany przez ministerstwo ds. rozwoju katalog działań:

- przywracanie **funkcji społeczno-gospodarczych** na zdegradowanych obszarach;
- wzmacnianie rozwoju **funkcji symbolicznych**, budujących międzynarodowy charakter i ponadregionalną rangę obszaru;
- polepszenie dostępu i jakość **usług publicznych** na całym obszarze funkcjonalnym;
- poprawa **stanu środowiska przyrodniczego** na obszarze funkcjonalnym miasta, wspierania efektywności energetycznej oraz promowania strategii niskoemisyjnych;
- rozwój zrównoważonego i sprawnego **systemu transportowego** łączącego miejski obszar funkcjonalny.

Zagrożenia dla realizacji ZIT

Realizacja ZIT wymaga podjęcia kompleksowych działań legislacyjnych dotyczących kwestii:

-

-

-

-

-

Zagrożenia dla realizacji ZIT

Realizacja ZIT wymaga podjęcia kompleksowych działań legislacyjnych dotyczących kwestii:

- braku powiązania pomiędzy planowaniem przestrzennym, gospodarczym i społecznym na poziomie lokalnym,

-

-

-

Zagrożenia dla realizacji ZIT

Realizacja ZIT wymaga podjęcia kompleksowych działań legislacyjnych dotyczących kwestii:

- braku powiązania pomiędzy planowaniem przestrzennym, gospodarczym i społecznym na poziomie lokalnym,
- pominięcia kwestii wspólnego planowania przestrzennego dla obszarów funkcjonalnych,
-
-
-

Zagrożenia dla realizacji ZIT

Realizacja ZIT wymaga podjęcia kompleksowych działań legislacyjnych dotyczących kwestii:

- braku powiązania pomiędzy planowaniem przestrzennym, gospodarczym i społecznym na poziomie lokalnym,
- pominięcia kwestii wspólnego planowania przestrzennego dla obszarów funkcjonalnych,
- **zawężenia pola stosowania narzędzia ZIT jedynie do obszaru funkcjonalnego miast wojewódzkich bez uwzględnienia regionu,**

•

.

Zagrożenia dla realizacji ZIT

Realizacja ZIT wymaga podjęcia kompleksowych działań legislacyjnych dotyczących kwestii:

- braku powiązania pomiędzy planowaniem przestrzennym, gospodarczym i społecznym na poziomie lokalnym,
- pominięcia kwestii wspólnego planowania przestrzennego dla obszarów funkcjonalnych,
- zawężenia pola stosowania narzędzia ZIT jedynie do obszaru funkcjonalnego miast wojewódzkich bez uwzględnienia regionu,
- ograniczenia zasady dobrowolności i partnerstwa przy tworzeniu Związku ZIT.

Wnioski

Szansa:

osiągnięcie trwałych korzyści rozwojowych w wyniku zintegrowanych działań na obszarach miejskich, finansowanych ze środków UE.

Zagrożenie:

brak reformy systemu planowania i zarządzania obszarami funkcjonalnymi głównych miast **może ograniczyć** absorpcję pełnej transzy środków unijnych i w efekcie **realizację zamierzonych celów** rozwojowych.

Wnioski

Szansa:

osiągnięcie trwałych korzyści rozwojowych w wyniku zintegrowanych działań na obszarach miejskich, finansowanych ze środków UE.

Zagrożenie:

brak reformy systemu planowania i zarządzania obszarami funkcjonalnymi głównych miast może ograniczyć absorpcję pełnej transzy środków unijnych i w efekcie realizację zamierzonych celów rozwojowych.

Dziękuję za uwagę